

De mest interessante forsøg angår opbygningen af informations- og servicecentre i landsbyer. Disse såkaldte telehuse skal danne ramme om forskellige aktiviteter, som befolkningen og det lokale erhvervsliv i fællesskab skal kunne bruge, ligesom telehusene også skal kunne fungere som lokalt kommunekontor. Langt flere daglige gøremål skal altså kunne foregå i lokalsamfundene. Det gælder også undervisning. Omskoling, efteruddannelse og fritidsundervisning er således vigtige led i telehustanken.

Nordisk samarbejde

Mellem de nordiske lande udveksles løbende erfaringer og iværksættes forsøg og projekter, der har til formål at klarlægge mulighederne i de tyndt befolkede områder.

Siden 1981 har Danmark (ved Planstyrelsen) været medlem af en nordisk »Glesbygdspolitiska Arbetsgrupp«, der blev nedsat af Nordisk Embedsmandskomite for Regional Politik (NÄRP) i 1974.

Arbejdsgruppen har bl.a. i foråret 1984 igangsat et projekt med en kommunal samarbejdsgruppe bestående af repræsentanter for en kommune i hvert af de nordiske lande. Fra Danmark deltager Nr. Rangstrup Kommune i Sønderjylland i projektet. Formålet er at skabe et forum for erfaringsudveksling på kommunalt niveau mellem de nordiske lande. Arbejdet forventes afsluttet i løbet af et år.

Arbejdsgruppen har også beskæftiget sig med den ny teknologiske muligheder for en positiv udvikling i landsbyerne og landdistrikterne.

Planstyrelsen har ved årsskiftet 1986-1987 overtaget formandskabet for arbejdsgruppen for en 2-års periode. I den danske formandskabsperiode vil Planstyrelsen foreslå, at nye emner inddrages i arbejdet bl.a. kommuneplanlægningens rolle og betydningen af en lokal kultur- og undervisningspolitik.

3. Økonomiske og administrative bemærkninger

Lovforslaget vil ikke medføre øgede administrationsudgifter for kommunerne og amtskommunerne.

Lovforslaget vil medføre en forøgelse af det administrative arbejde i Planstyrelsen først og fremmest i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om støtte, herunder forelæggelse af sagerne i landsbykontaktudvalget, men også i forbindelse med en efterfølgende vurdering af den effekt, som en udbetalt støtte har for udviklingen i lokalsamfundet. En sådan vurdering kan bl.a. danne

baggrund for overvejelserne om støtteordningens videreførelse.

Det må forventes, at der vil være behov for tilførsel af ½ akademisk medarbejder til varetagelse af opgaverne i Planstyrelsen, hvilket vil ske ved omprioritering inden for Miljøministeriets samlede rammer.

Det foreslås, at der for finansårene 1987-1989 afsættes 5 mill. kr. i alt til ordningen.

Ved fastsættelsen af fremtidige støttebeløb vil dette blive forsøgt forøget med størrelsen af eventuelle tilbagebetalte afdrag i foregående år.

Eventuelle uforbrugte midler vil blive forsøgt overført til følgende finansår.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

De lokale myndigheder og beboerne i landsbyerne og andre lignende lokalsamfund gør mange steder selv en stor indsats for at løse de konkrete problemer og dermed forbedre levevilkårene.

Kommunerne søger først og fremmest gennem den fysiske planlægning at skabe grundlaget for lokalsamfundenes fortsatte eksistens. Beboerne danner på deres side beboerforeninger og forsøger i fællesskab at tage sig af problemerne.

Den nye bestemmelse i *stk. 2* giver miljøministeren mulighed for i særlige tilfælde at yde økonomisk støtte til gennemførelse af forsøgsordninger, projekter m.v., der som led i kommune- og lokalplanlægningen tager sigte på at anvise nye løsninger på de særlige problemer i lokalsamfundene.

Efter bestemmelsen vil der f.eks. kunne opnås støtte til forsøg, der tager sigte på en mere beboerorienteret tilrettelæggelse af planlægningsprocessen eventuelt startende med egentlige forslag fra beboerne selv. Beboerne oplever og kender problemerne fra deres hverdag og ved derfor også oftest selv bedst, hvordan de bør løses. Det nævnte projekt fra Endelave er et forsøg af denne art.

Der vil også kunne opnås støtte til forsøg, der tager sigte på at virkeliggøre de målsætninger, der er opstillet i planlægningen, ligesom forsøg med henblik på videreudvikling af planlægningen vil kunne støttes.

Som eksempel kan nævnes forsøg, der går ud på at sikre en landsbyskole, der er truet af nedlæggelse på grund af et faldende elevtal ved at lade skolen være grundlaget for et lokalt samlingssted, hvor der udover skole også er plads til børnepassning, ældreklub, private foreninger m.v. Skolen